

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Understøttelse til Børn af Enkemænd og Enker.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3067).

Helga Larsen: Jeg skal udtale min Glæde over, at dette Lovforslag om Understøttelse til Børn af Enkemænd og Enker nu ligger paa Rigsdagens Bord. Jeg beklager i allerhøjeste Grad, at den foregaaende Regering har kunnet nænne at lade de fattige Enker vente i saa lang Tid paa, at Understøttelserne forhøjedes.

I den Skikkelse, hvori Lovforslaget foreligger, er der medtaget Understøttelse til Enkemænds Børn. Hver Gang dette Lovforslag er blevet forelagt her i den høje Rigsdag, er Kravet om Understøttelse til disse blevet fremført, men de i Lovforslaget optagne Bestemmelser om saadanne Understøttelser er hver Gang blevet strøget, inden Loven var færdigbehandlet og vedtaget. Det er da mit Haab, at det denne Gang maa lykkes at faa Understøttelsen til disse Mennesker optaget i Loven, for man kan vist være enig om, at et saadant lille Hjem, hvor Sorg og Sygdom og Nød er brudt ind, hvor Hustruen er død, og hvor der sidder en fattig Enkemand tilbage, trænger til en Haandsrækning. Ganske vist ser det med Hensyn til Fortjeneste ikke saa sort ud, som naar det er Manden, der er død, men det gør det paa en anden Façon, nemlig derved, at Manden ikke vil kunne blive hjemme og passe sine smaa Børn, men maa have en Kvinde til at passe dem, hvis ikke Hjemmet helt skal gaa til Grunde. Det er derfor nødvendigt, at man yder disse Mennesker en Haandsrækning, saa at de kan antage en Kvinde til at passe Børnene og Hjemmet.

Som Loven er formet nu, er den jo ganske uanvendelig. De lave Sætsler, den lave Trangsrænse, henholdsvis 600, 700 og 800 Kr., blev staaende, da Loven var til Revision i 1919—20. Det var jo den største Uretfærdighed, der skete den Gang. Her i Tinget vedtog man enstemmigt den Forbedring, at Trangsrænserne forhøjedes til 1 800 Kr. for Enker og 2 400 Kr. for Enkemænd med en glidende Skala nedefter, og at Børnetillæget forhøjedes. Men da Lovforslaget kom til Behandling i Landstinget, saa man det Resultat af Behandlingen dér, at der kun ydedes et Tillæg af 50 pCt. til Sætslerne, medens Trangsrænserne ikke blev hævet.

Det er en stor Uretfærdighed, at disse lave Sætsler har faaet Lov til at blive staaende i saa mange Aar. Thi tusindvis af enligt stillede Kvinder, som i Virkeligheden trængte til Hjælp af det offentlige til deres Børns Underhold, har faaet deres Ansøgning derom afslaaet paa Grund af den lave Trangsrænse. Tusinder af Mennesker er gaaet bedrøvede og skuffede bort, naar de har ansøgt om Understøttelse til deres Børn, af den Grund at deres Fortjeneste har ligget over henholdsvis 600, 700 og 800 Kr. I mange Tilfælde har Enker maattet søge Fattigunderstøttelse, fordi de ikke har kunnet klare sig til Trods for, at deres Indtægt laa over Trangsrænsen. Adskillige andre har haft en kummerlig og sørgelig Tilværelse, fordi de alene skulde forsørge deres Smaa børn.

Loven har kun kunnet virke tilfredsstillende for de Hjems Vedkommende, hvor alene Mandens Fortjeneste har været tilstrækkelig til Familiens Forsørgelse, hvor Hustruen altsaa ikke, da Manden levede, har været nødt til at tage Arbejde ude. Naar Manden blev revet bort fra et saadant Hjem, hvor Hustruen intet Erhverv havde, har hun straks kunnet faa Understøttelse i Henhold til Loven. Dog har Loven ikke virket fuldt retfærdigt selv her, idet disse Kvinder ogsaa efter at have faaet tilstaaet Understøttelse til deres Børn har maattet søge Erhverv paa Arbejdsmarkedet, thi Forholdet er jo det, at de ikke har kunnet ernære sig og deres Børn ved den Understøttelse, Loven indrømmer dem.

En anden Art Tilfælde er de, hvor en Hustru og Moder har maattet gaa paa Arbejde ude for at opretholde Hjemmet, enten paa Grund af, at Manden er ramt af Sygdom, eller paa Grund af, at der findes en stor Børneflokk, eller hvad det nu kan være. Naar Manden er død fra saadanne Hjem, har Hustruen i alle Tilfælde faaet Afslag paa sin Ansøgning paa Grund af, at hendes Lønning har ligget over Trangsrænserne: 600, 700 og 800 Kr. Disse Kvinder har ikke kunnet forstaa den blodige Uretfærdighed, der ligger heri. Disse Kvinder har maaske maattet arbejde i mange Aar for at holde sammen paa det lille Hjem, og naar de nu bliver Enker, er de nødt til at have Understøttelse til deres Smaa børns Underhold, men faar det ikke, hvorimod, som jeg nævnte før, den Hustru, som har haft den Lykke at have et godt Hjem og at blive forsørgt, vil, naar hendes Mand dør, straks kunne faa Understøttelse.

Statistikken viser, at Understøttelserne er gaaet betydeligt ned. I 1920 meldte